

Katowice, grudzień 2004 rok

WOJEWODA ŚLĄSKI

Lechosław Jarzębski

Gdy przed dziesięcioma laty ukazywały się pierwsze raporty o stanie środowiska, wydawane przez wojewódzkie inspektoraty, ocena stanu środowiska byłego województwa katowickiego budziła wielkie zainteresowanie. Czytelnicy z uwagą śledzili wyniki badań, szczególnie powietrza i wód powierzchniowych.

Przedstawiając „Raport o stanie środowiska za 1994 rok” informowałem, że do *wypełnienia oczekiwań mieszkańców Śląska i Zagłębia droga daleka, gdyż postęp w jakości środowiska rejonów wysokoprzemysłowych jest procesem powolnym z uwagi na skalę problemów, których źródła sięgają ubiegłego stulecia. Dzisiaj słowa mówiące o tym, że zamknięcie w krótkim czasie szeregu zakładów lub wydziałów, starych, uciążliwych i nieefektywnych technologii rozwiąże część problemów ekologicznych, powstaną jednak nowe o poważnym ciężarze społecznym* przepełnione są codziennymi, wielokrotnie trudnymi doświadczeniami mieszkańców województwa. Proces degradacji środowiska został jednak już powstrzymany. Jego stan ulega stałej poprawie. Szczególnie poprawia się jakość powietrza, zwłaszcza w rejonach wielkomiejskich.

Polska od wielu lat realizuje strategię trwałego i zrównoważonego rozwoju. Konstytucyjny zapis, powołujący się na zasadę zrównoważonego rozwoju, traktuje sprawy środowiska jako kompleksowe, ściśle powiązane z całokształtem działalności w sferze społecznej i gospodarczej. Nie można więc problemów gospodarczych rozpatrywać w oderwaniu od problemów społecznych, bez analizy skutków środowiskowych, zarówno w bliskiej jak i dalekiej przyszłości.

Służby ekologiczne zobowiązane są do zapobiegania negatywnym skutkom degradacji środowiska i zapewnienia wysokiego poziomu stanu środowiska. Kolejne etapy raportu wpisały się w proces informacyjny, zapewniając dostęp do rzetelnej i wiarygodnej oceny stanu środowiska.

Mimo wielu problemów obserwuje się korzystne zmiany. Fundacja na rzecz dzieci „Miasteczko Śląskie” w raporcie z badań dzieci miasta Tarnowskie Góry w zakresie środowiskowego narażenia na ołów w 2004 roku informuje: *badania potwierdzają stabilizację wyników oraz stały trend poprawy... – jest to poprawa w stosunku do okresu wyjściowego z lat 1992-1993 co najmniej 50-krotna!*

Podobnie jak w ubiegłych latach istnieją obszary, w których osiągnięto niewielki postęp. To problem znacznej uciążliwości akustycznej wokół tras komunikacyjnych zarówno w mieście, jak i poza miastem oraz problem ogromnej ilości odpadów przemysłowych, gromadzonych przez dziesiątki lat.

Wyrażam nadzieję, że przy pełnym społecznym poparciu, w najbliższych latach zostanie osiągnięty zamierzony cel, jakim jest przywrócenie wysokich standardów jakości środowiska w województwie śląskim, między innymi dzięki efektywnemu wykorzystaniu środków unijnych. Liczę na to, że dzięki temu nasz region będzie stale poprawiał swój wizerunek ekologiczny.

Po raz kolejny przekazuję Państwu raport o stanie środowiska w województwie śląskim, ta edycja dotyczy 2003 roku. Poprzez raport chcemy rozpowszechnić obiektywne, wiarygodne i porównywalne informacje na temat stanu środowiska. Chcemy, aby spełnił on ważną rolę informacyjną w odniesieniu do społeczeństwa, które na mocy prawa ma zapewniony swobodny dostęp do informacji o środowisku.

Bazą do przeprowadzenia oceny stały się wyniki pomiarów, obejmujące najważniejsze parametry jakości środowiska oraz dane statystyczne. Działania, prowadzące do pozyskania tych informacji, wymagały znacznych środków finansowych i dużych nakładów pracy wielu zespołów ludzi z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, jak i różnych instytucji z nami współpracujących.

Dokonując oceny stanu środowiska, staramy się wskazać te elementy, które w sposób istotny uległy poprawie, nie ukrywając zjawisk negatywnych. Przed wszystkimi stoi konieczność dalszego, skutecznego zwalczania zanieczyszczeń powietrza i wód, ograniczenia ilości oraz zwiększenia wykorzystywania i bezpiecznego unieszkodliwiania wytwarzanych odpadów. Realizacja zadań prowadzących do dalszej poprawy stanu środowiska leży w naszym dobrze pojętym interesie, umożliwiając równocześnie wypełnianie zobowiązań wynikających z roli Śląska na mapie Polski i pozycji Polski w kontekście jednoczącej się Europy.

Kierując raport do przedstawicieli władz centralnych i samorządowych, do szerokiego grona naukowców i nauczycieli, organizacji pozarządowych i dziennikarzy oraz społeczeństwa wyrażam nadzieję, że zawarte w nim informacje okażą się przydatne w działaniu, czego Państwu i sobie życzę.

Tą drogą chciałbym wszystkim osobom zaangażowanym w powstanie tegorocznego wydawnictwa w sposób serdeczny podziękować. Dziękuję również Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za pomoc w wydaniu tej edycji.

Jerzy Jamrocha

Śląski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska